

Vändra Gümnaasiumi õppekava osa muudatus on kehtestatud dir. kk nr. 1.8/5 12.02.2020, kehtib alates 01.09.2019.

5. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ GÜMNAASIUMIASTMES

5.1. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ EESMÄRGID

Vändra Gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Gümnaasiumiastmes võimaldatakse õpilastel kujuneda elus toimetulevateks, mitmekülgseteks, sotsiaalselt küpseteks, usaldusväärseteks, oma eesmärgete teadvustavateks noorteks inimesteks.

Õpilane, kes lõpetab gümnaasiumi:

- 1) on omandanud ainevaldkonnaalased laiaulatuslikud faktilised ja teoreetilised teadmised,
- 2) on omandanud oskused tõepärase ja teadusliku info leidmiseks ning selle rakendamiseks konkreetsetele probleemidele lahenduste leidmiseks,
- 3) suudab juhtida ise oma edasist õppimist ja elu.

Gümnaasiumiastmes võimaldatakse õpilasel endal seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning antakse võimalus leida erinevaid töömeetodeid ning neile sobivaim õpistiil. Tähtsustatakse õpilase valikute toetamist, et õppija leiaks endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee.

5.2. ÕPPE- JA KASVATUSTÖÖ KORRALDUS

Õppe- ja kasvatustöö korraldamisel lähtub kool kehtivast seadusandlusest, õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ning õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest. Gümnaasiumi tegevuses järgitakse [gümnaasiumi riikliku õppekava](#) (GRÕK) (01.09.2014) sihiseadet, kooli põhimäärust ja arengukava. Õppe- ja kasvatustöö korraldus on määratud kooli kodukorra ja päevakavaga.

Gümnaasiumiastmes toimub õppetöö aineõppena valdavalt kursuste süsteemis, kus on kohustuslikud ja valikkursused, mis on jaotatud proportsionaalselt kolmele õppeaastale. Lisaks toimuvad projektipäevad: nt õuesõppe, uurimusliku õppe, muuseumiõppe või õppekäikude jne näol.

Gümnaasiumiastme kohustuslike kursuste arv kokku riikliku õppekava kohaselt on minimaalselt 96 kursust jaotatuna kolmele õppeaastale. Võimaldamaks suuremal määral rakendada valikkursusi on kohustuslike kursuste arv riikliku õppekava kohaselt 63 ja laia matemaatika puhul 69 kursust ([GRÕK § 9.](#))

Laiapõhjalisema hariduse saamiseks rakendatakse lisaks riikliku õppekava kohustuslikele kursustele ka kooli poolt määratud kohustuslike kursuseid. Kooli kohustuslikud kursused on alates 01.09.2019 eesti keel 3 kursust, kirjandus 1 kursust, inglise keel 6 kursust, vene keel või saksa keel 2 kursust, matemaatika 9 kursust (lai matemaatika 4 kursust ja kitsas matemaatika 5 kursust), uurimistöö alused 1 kursust ning majandus- ja ettevõtlusõpetus 2 kursust. Vändra Gümnaasiumi õppekava kohaselt on kohustuslike kursuste arv kokku 92 (kitsas matemaatika) ja 97 (lai matemaatika) kursust.

Lisaks on Vändra Gümnaasiumi gümnaasiumiastme õpilastel võimalus oma eelistustest ja edasiõppimise soovidest lähtudes valida kooli poolt pakutavaid valikkursusi (vt punkt 4.4., lk 4), osaleda kooli õppekava välises õppes [TÜ teaduskooli](#), ülikoolide pakutavatel koolitustel või veebikursustel, mille sisu maht on ligikaudu 35 tundi, või õpilepinguga vormistatud kursustel või huvitegevustes (vt punkt 5.5., lk 4).

5.3. ÕPPEKOORMUSE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED JA TUNNIJAOTUSPLAAN

Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli motiveeriva loengu, praktikumi või õppekäiguna. Üks kursus koosneb 35 õppetunnist ([GRÕK](#) § 11, lg 1).

Kursus võib toimuda õppeaastat läbivalt igapäevase tunnina või tsüklina, kus on määratud kursusepäevad, mille jooksul õpitakse vastavat ainet süvendatult nt 7 nädala jooksul. Valikkursuste tunnid toimuvad valdavalt õppepäeva lõpus.

A - võõrkeelena õpetatakse inglise keelt. B - võõrkeelena õpetatakse vene keelt ja saksa keelt. C - võõrkeelena on võimalus õppida saksa keelt või vene keelt.

Kursuste arv õppeaineti ja õpilaste nädalakoormus on määratud kooli õppekavas tunnijaotusplaaniga, kus on oluline osa baasõppeainetel, vt tabel 4.

Tabel 4. Gümnaasiumiastme tunnijaotusplaan

Ainevaldkond ja õppeained	10. kl	11. kl	12.kl	RÕK-i kohustuslikud kursused	RÕK-i valikkursused	Kooli kohustuslikud kursused
Keel ja kirjandus					4	
Eesti keel	3	3	3	6		3
Kirjandus	2	2	2	5		1
Võõrkeeled					6	
Inglise keel (B2-võõrkeel)	4	3	4	5		6
Vene, saksa keel (B1-võõrkeel)	3	2	2	5		2
Matemaatika						
Matemaatika lai kursus	6	6	6	14		4

Ainevaldkond ja õppeained	10. kl	11. kl	12.kl	RÕK-i kohustuslikud kursused	RÕK-i valik-kursused	Kooli kohustuslikud kursused
Matemaatika kitsas kursus	5	4	4	8		5
Loodusained					8	
Geograafia (loodusgeograafia)		1	1	2		
Bioloogia	2	2	1	4		1
Keemia	2	2	1	3		2
Füüsika	2	2	2	5		1
Sotsiaalsained					7	
Ajalugu	2	2	2	6		
Ühiskonnaõpetus		1	1	2		
Inimeseõpetus			1	1		
Geograafia (inimgeograafia)	1			1		
Kunstiained						
Muusika	1	1	1	3		
Kunst	1	1		2		
Kehaline kasvatus					2	
Kehaline kasvatus	3	2	2	5		2
Uurimistöö alused		1			1	
Õpilasuurimus		1			1	
Majandus- ja ettevõtlusõpetus	1	1				2
Loodusteadused	0	0	1	0		1
Usundiõpetus	0	1	0	0		1
KOKKU (lai/kitsas)	33/32	33/32	30/28			

Gümnaasiumi 10. klassis kursuseid 33 (lai matemaatika) ja 32 (kitsas matemaatika), 11. klassis kursuseid 33 (lai matemaatika) ja 32 (kitsas matemaatika) ning 12. klassis kursuseid 30 (lai matemaatika) ja 28 (kitsas matemaatika).

5.4. VALIKKURSUSED

Vändra Gümnaasiumis on lisaks kohustuslikele kursustele võimalik õpilasel isiklikust soovist ja edasistest õppimiseelistustest lähtuvalt valida kooli valikkursuseid, mis toetavad õpilase arengut või edaspidiseid õpinguid.

Valikkursuste nimekirja koostamisel lähtub kool õpilase vajadustest, huvigruppide ootustest ja sellest, et see sisaldaks nii üld- kui ka valdkonnapädevusi ([GRÕK § 4.](#)) kujundavaid kursuseid. Õppeaasta valikute hulgas on alati keele, loovuse, loodusaine ja praktilisi kursuseid.

Õppeaasta valikkursuste nimekiri ja sisu kirjeldus ning registreerimine on e-koolis. Nimekiri avatakse õppeaasta alguses. Valikkursus avatakse üldjuhul 12 õpilase olemasolul ([GRÕK § 11, lg 6](#)).

Valikkursuste valiku teeb õpilane 30. septembriks ja valikkursuse ümbervalimist saab teha 30. oktoobriks. Kursuselt maha võtta on võimalik kooskõlastatult aineõpetajaga ja õppejuhiga kuni teise nädala lõpuni peale kursuse algust.

Valikkursuseid on vaja läbida olenevalt kitsa või laia matemaatika kursuste arvust, s.h arvestab kool valikkursusena ka kooli õppekava välist õppimist (vt punkt 5.5, lk 4). Valikkursuste loetelu gümnaasiumiastmes: mootorsõidukijuhi teooria, õpioskused, tekstiõpetus, saksa keel algajatele, moodsa kunsti ajalugu, raamatupidamise alused, avalik esinemine, läbirääkimisoskused, riigikaitse ja praktiline õpe välilaagris, joonestamine.

Valikkursuste temaatikat võib kool õppeaasta jooksul muuta, lähtudes õpilaste õpivajadustest. Õpilasi teavitatakse kursuse temaatika muudatustest vähemalt 2 nädalat ette.

5.5. KOOLI ÕPPEKAVA VÄLISE ÕPPIMISE VÕI TEGEVUSE ARVESTAMINE KOOLIS ÕPETATAVA OSANA

Kooli õppekava väliste õpingute või tegevuste arvestamine kooli õppekava osana võ imaldab suurendada õpilaste, sealhulgas erivajadustega õpilaste hariduslikku mobiilsust ning avardada võimalusi kooliväliseks õppeks. Mujal õppimine annab paindlikuma võimaluse hariduse omandamiseks ja annab õpilastele lisavõimaluse ennast teostada. Kooli õppekava välise õppe või tegevuse arvestamisel loetakse tulemused samaväärseks õppekava läbimisel saavutatud õpitulemustega.

Vändra Gümnaasium arvestab õppekavavälise õppimisena Õpilepinguid, teaduskooli kursuseid ja kõrgkoolide koolitusi või kursuseid (ka veebikursuseid).

Õpilepingu alusel on gümnaasiumiastme õpilasel õigus kokkuleppel kooliga läbida osa õpet teistes õppeasutustes (s.h huvikoolides) või huvitegevustes. Õppekavavälise õpingu tõendamise tarbeks on kool kehtestanud Õpilepingu vormi, mis asub kooli kodulehel menüüs

„Dokumendid“

Gümnaasiumiastmes arvestatakse õppekavavälise õppimisena samal haridustasemel või kõrgemal tasemel omandatud, nt teaduskooli kursused, kõrgkoolide koolitused ja kursused (sh veebikursused), mille maht on ligikaudu 35 tundi ja kursuse läbimist tõendab koolitaja välja antud dokument, mille koopia esitab õpilane klassijuhatajale või kooli sekretärile.

Põhikooli ja gümnaasiumiseaduse § 17, lg 4 kohaselt võib õpilase või piiratud teovõimelise õpilase puhul vanema ja direktori või direktori volitatud õpetaja kokkuleppel kool arvestada õppekavavälisest õppimist või tegevust, sealhulgas õpinguid mõnes teises üldhariduskoolis kooli õpetatava osana, tingimustel, et see võimaldab õpilasel saavutada kooli või individuaalse õppekavaga määratud õpitulemusi.

GRÕK § 18, lg 2 kohaselt toimub kooli õppekava välise õppimise või tegevuse õpiväljundite saavutatuse mõõtmine ehk kokkuvõttev hindamine kursustepõhiselt. Koolil on vajadusel õigus nõuda täiendavaid materjale õppekavavälise õpingute kohta, et täpsustada, millised õpitulemused on õpilane koolitusel või kursusel omandanud.